

ДИГИТАЛНА НЕОАВАНГАРДА

DIGITAL NEO-AVANT-GARDE

NÉO AVANT-GARDE NUMÉRIQUE

ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ
INSTITUTE FOR LITERATURE AND ARTS
INSTITUT DE LITTÉRATURE ET DES ARTS

ДИГИТАЛНА НЕОАВАНГАРДА: КАТАЛОГ ДИГИТАЛИЗОВАНИХ ЧАСОПИСА
DIGITAL NEO-AVANT-GARDE: CATALOGUE OF DIGITIZED MAGAZINES
NÉO AVANT-GARDE NUMÉRIQUE : CATALOGUE DES REVUES NUMÉRISÉES

УРЕДИЛА / EDITED BY / RÉDACTRICE EN CHEF

ЖАРКА СВИРЧЕВ

БЕОГРАД / BELGRADE 2026.

ОДЕЉЕЊЕ ПЕРИОДИКА У ИСТОРИЈИ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ И КУЛТУРЕ
DEPARTMENT OF PERIODICALS IN THE HISTORY OF SERBIAN LITERATURE AND CULTURE
DÉPARTEMENT PÉRIODIQUES DANS L'HISTOIRE DE LA LITTÉRATURE ET DE LA CULTURE SERBES

Пројекат „Дигитална неоавангарда“ реализован је уз финансијску подршку Министарства културе која је одобрена на конкурс за дигитализацију културног наслеђа 2025. године.

Чланови пројектног тима, аутори каталога *Дигитална неоавангарда*: Жарка Свирчев, Јелена Милинковић, Бојан Јовић, Александра Петровић и Емилија Љутић.

Превод на енглески Александра Петровић.

Превод на француски Емилија Љутић.

The project “Digital Neo-Avant-Garde” was carried out with financial support from the Ministry of Culture, approved through the 2025 Cultural Heritage Digitization Call.

Project team members and authors of the Digital Neo-Avant-Garde catalogue: Žarka Svirčev, Jelena Milinković, Bojan Jović, Aleksandra Petrović, and Emilija Ljutić.

English translation by Aleksandra Petrović.

French translation by Emilija Ljutić.

Le projet « Néo avant-garde numérique » a été réalisé avec le soutien financier du Ministère de la Culture, accordé dans le cadre de l'appel à projets pour la numérisation du patrimoine culturel en 2025.

Les membres de l'équipe du projet, auteurs du catalogue Néo avant-garde numérique : Žarka Svirčev, Jelena Milinković, Bojan Jović, Aleksandra Petrović et Emilija Ljutić.

Traduction en anglais Aleksandra Petrović.

Traduction en français Emilija Ljutić.

**НЕОАВАНГАРДНИ ЧАСОПИСИ: АСАМБЛАЖИ
УМЕТНИЧКИХ ПРАКСИ, МИКРОПОЛИТИКА
И АФЕКТА NEO-AVANT-GARDE MAGAZINES:
ASSEMBLAGES OF ARTISTIC PRACTICES,
MICROPOLITICS, AND AFFECT REVUES NÉO
AVANT-GARDES : ASSEMBLAGES DE PRATIQUES
ARTISTIQUES, DE MICROPOLITIQUES ET D'AFFECTS**

Проектом „Дигитална неоавангарда“ дигитализован је изабрани корпус неоавангардне периодике: *Памфлети* (1968), *Галерија 212* (1968), *Рок* (1969–1971), *L.H.O.O.Q.* (1971–1972), *WOW* (1974–1976), *Каталог 143* (1975–1978), *Адреса* (1976–1977) и *Second Manifesto* (1984–1986). Израдом дигиталне колекције и њеним постављањем на сајт Дигитална Народна библиотека обезбедила се доступност, прегледност и претраживост дигитализованог материјала.¹ Дигитализација изабраног периодичког корпуса није пак прво рецентно представљање неоавангардне периодике на регионалној сцени. То је учинила графичка дизајнерка Ана Радовановић у свом магистарском

1 Захваљујући експертизи и прегнућу колегиница из Народне библиотеке Србије, Тамаре Бутиган Вучај, Наташе Петровић и Наташе Јовановић, послови дигитализације урађени су у складу са високим професионалним стандардима. Захваљујемо им на одличној сарадњи.

The project “Digital Neo-Avant-Garde” enabled the digitization of a selected corpus of neo-avant-garde periodicals: *Pamfleti* (Pamphlets, 1968), *Galerija 212* (Gallery 212, 1968), *Rok* (Deadline, 1969–1971), *L.H.O.O.Q.* (1971–1972), *WOW!* (1974–1976), *Katalog 143* (Catalogue 143, 1975–1978), *Adresa* (Address, 1976–1977), and *Second Manifesto* (1984–1986). By creating a digital collection and making it available on the website of the Digital National Library of Serbia, the project ensured these materials are accessible, clearly presented, and searchable.¹ However, the digitization of this selected corpus of periodicals is not the first recent presentation of neo-avant-garde magazines in the region. Such an initiative was previously undertaken by graphic designer

1 We owe a debt of gratitude to our colleagues at the National Library of Serbia, Tamara Butigan Vučaj, Nataša Petrović, and Nataša Jovanović, for their expertise and dedication in completing the digitization work to high professional standards. Their excellent cooperation is greatly appreciated.

Dans le cadre du projet « Néo avant-garde numérique », un corpus sélectionné de périodiques néo avant-gardistes a été numérisé : *Pamfleti* [Pamphlets] (1968), *Galerija 212* [Galerie 212] (1968), *Rok* [Échéance] (1969–1971), *L.H.O.O.Q.* (1971–1972), *WOW!* (1974–1976), *Katalog 143* [Catalogue 143] (1975–1978), *Adresa* [Adresse] (1976–1977), *Second Manifesto* [Deuxième Manifeste] (1984–1986). La création de cette collection numérique et sa mise en ligne sur le site de la Bibliothèque nationale numérique ont permis d’assurer l’accessibilité, la lisibilité et la possibilité de recherche du matériel numérisé.¹ Toutefois, la numérisation de ce corpus périodique sélectionné ne constitue pas la première présentation récente de la périodique néo avant-gardiste sur la scène régionale. Cette initiative avait déjà été entreprise par la graphiste Ana Radovanović dans le

1 Grâce à l’expertise et à l’engagement des collègues de la Bibliothèque nationale de Serbie, Tamara Butigan Vučaj, Nataša Petrović et Nataša Jovanović, les travaux de numérisation ont été réalisés selon les standards professionnels les plus élevés. Nous les remercions pour l’excellente collaboration.

паду *Neo-avant-garde artists' magazines in Yugoslavia 1960–1990*, који је одбранила на Универзитету у Урбину и изложбом проистеклом из овог рада, а која је одржана у Загребу (2016), Београду (2017) и на Цетињу (2018).² Колекција дигитализованих неоавангардних часописа укључује београдске и војвођанске часописе који су данас доступни у само два библиотечка фонда, у Народној библиотеци Србије и, делимично, у Библиотеци Матице српске или се налазе у музејским³ и приватним колекцијама.⁴

2 Захваљујемо Ани Радовановић на драгоценом материјалу из сопствене архиве, односно свесрдној помоћи у припреми пројекта „Дигитална неоавангарда“. На помоћи приликом припреме пројекта срдечно захваљујемо и историчару уметности Небојши Миленковићу.

3 Захваљујемо Градском музеју Суботица на уступању часописа *WOW!* за дигитализацију.

4 Захваљујемо Славку Богдановићу, Ненаду Богдановићу, Мишку Шуваковићу и породици Вујице Решина Туцића на уступању часописа за дигитализацију.

Ana Radovanović in her master's thesis *Neo-avant-garde artists' magazines in Yugoslavia 1960–1990*, defended at the University of Urbino, as well as in the exhibition that emerged from this research, held in Zagreb (2016), Belgrade (2017), and Cetinje (2018).² The collection of digitized neo-avant-garde magazines includes periodicals from Belgrade and Vojvodina, which are currently available in only two library holdings – the National Library of Serbia and, partially, the Library of Matica Srpska – or are preserved in various museum³ and private collections.⁴

2 We are grateful to Ana Radovanović for providing valuable materials from her personal archive and for her generous assistance in preparing the “Digital Neo-Avant-Garde” project. Additionally, we sincerely thank art historian Nebojša Milenković for his assistance in developing the project.

3 We are grateful to the City Museum of Subotica for granting access to the magazine *WOW!* for digitization.

4 We are grateful to Slavko Bogdanović, Nenad Bogdanović, Miško Šuvaković, and the family of Vujica Rešin Tucić for granting access to the magazines for digitization.

cadre de son mémoire de master *Neo—avant—garde artists' magazines in Yugoslavia 1960–1990*, soutenu à l'Université d'Urbino, ainsi que par l'exposition issue de ce travail, présentée à Zagreb (2016), Belgrade (2017) et Cetinje (2018).² La collection de revues néo avant-gardistes numérisées comprend des revues de Belgrade et de Voïvodine qui ne sont actuellement disponibles que dans deux collections de bibliothèques, la Bibliothèque nationale de Serbie et, partiellement, la Bibliothèque de Matica Srpska, ou qui se trouvent dans des musées³ et des collections privées.⁴

2 Nous remercions Ana Radovanović pour le matériel précieux provenant de ses archives personnelles et pour son aide généreuse dans la préparation du projet «Néo avant-garde numérique». Pour l'aide apportée lors de la préparation du projet, nous remercions également chaleureusement l'historien de l'art Nebojša Milenković.

3 Nous remercions le Musée municipal de Subotica pour la mise à disposition de la revue *WOW!* pour sa numérisation.

4 Nous remercions Slavko Bogdanović, Nenad Bogdanović, Miško Šuvaković et la famille Vujica Rešina Tucić pour la mise à disposition des revues pour la numérisation.

Неоавангардни часописи представљају иницијална и жаришна места формирања и циркулисања неоавангарде, односно нових уметничких пракси у југословенској/српској култури шездесетих, седамдесетих и осамдесетих година 20. века. Дизајнерским и типографским решењима приближавају се уметничким делима, бивајући тако и репрезентативни артефакти експерименталних уметничких пракси. Изразита тенденција документовања нематеријалних и ефемерних форми (перформанси, хепенинзи, боди арт, *land art* итд.) чини ове публикације драгоценим архивама уметничких пракси које ван њихових страница данас нису доступне. Дигитална колекција неоавангардних часописа актуелизује једну од њихових формативних функција, интеграцију различитих уметничких пракси (књижевност, филм, музика, визуелне уметности, мултимедиј) у заједнички простор. Тиме се стварају ус-

Neo-avant-garde magazines represent the initial and focal sites of the formation and circulation of the neo-avant-garde, that is, of new artistic practices in Yugoslav/Serbian culture of the 1960s, 1970s, and 1980s. Through their design and typographic solutions, they come to resemble artworks themselves, thereby becoming representative artifacts of experimental artistic practices. A pronounced tendency to document immaterial and ephemeral artistic forms (performances, happenings, body art, land art, etc.) makes these publications valuable archives of artistic practices that are today inaccessible beyond their pages. The digital collection of neo-avant-garde magazines reactivates one of their formative functions: integrating various artistic practices (literature, film, music, visual arts, multimedia) within a shared space. In this way, conditions are created for moving beyond mechanical approaches to artistic phenomena and practices that privilege a

Les revues néo avant-gardistes représentent des lieux initiaux et centraux de formation et de circulation de la néo avant-garde, c'est-à-dire des nouvelles pratiques artistiques dans la culture yougoslave/serbe des années 1960, 1970 et 1980. Par leurs choix de design et de typographie, elles se rapprochent des œuvres d'art, devenant ainsi également des artefacts représentatifs des pratiques artistiques expérimentales. Forte tendance à documenter les formes immatérielles et éphémères (performances, happenings, body art, land art, etc.) fait de ces publications des archives précieuses des pratiques artistiques qui, en dehors de leurs pages, ne sont pas aujourd'hui accessibles. La collection numérique des revues néo avant-gardistes actualise l'une de leurs fonctions formatrices : l'intégration de différentes pratiques artistiques (littérature, cinéma, musique, arts visuels, multimédia) dans un espace commun. Cela crée les conditions pour dépasser

лови за превазилажење механичких приступа уметничким феноменима који фаворизују једну уметност, те омогућава интердисциплинарни рад на свеобухватнијим и систематичнијим прегледима југословенске/српске уметности друге половине 20. века. Такође, колекција дигитализованих неоавангардних часописа отвара могућност и за њихово темељније и систематичније проучавање у различитим периодичким контекстима – прво у корелацији са авангардним часописима двадесетих година, а затим и њихове вишеструке везе са њима савременом периодиком блиских поетичко-политичких тенденција (*Поља*, *Студент*, *Index*, *Ўј Simposion*) или пак њихову организационо-материјалну сродност са другим видовима алтернативног издаваштва, попут панк фанзина.

Динамика продукције и дистрибуције неоавангардне периодике може се предочити делезовским појмовним речником, преко теоријских

single art form, and for undertaking interdisciplinary work to develop more comprehensive and systematic overviews of Yugoslav/Serbian art of the second half of the twentieth century. Furthermore, the collection of digitized neo-avant-garde magazines opens up possibilities for a more thorough and systematic study of these publications in various periodical contexts: by examining, first, their correlation with the avant-garde magazines of the 1920s, then their multiple connections with contemporaneous periodicals sharing similar poetic-political tendencies (such as *Polja* (Fields), *Student*, *Index*, and *Ўј Symposion*), or their organizational and material affinities with other forms of alternative publishing, such as punk fanzines.

The dynamics of production and distribution of neo-avant-garde periodicals can be presented through a Deleuzian conceptual vocabulary, specifically via the theoretical figures of assemblage and rhizome. Neo-avant-

les approches mécaniques des phénomènes artistiques qui favorisent un seul art, et permet un travail interdisciplinaire sur des études plus étendues et systématiques de l'art yougoslave/serbe de la seconde moitié du XXe siècle. De plus, la collection de revues néo avant-gardistes numérisées offre la possibilité de les étudier de manière plus approfondie et systématique dans différents contextes périodiques — d'abord en corrélation avec les revues avant-gardistes des années vingt, puis leurs multiples liens avec la périodique contemporaine partageant des tendances poético-politiques similaires (*Polja* [Champs], *Student* [Étudiant], *Index*, *Ўј Symposion*) ou encore leur affinité organisationnelle et matérielle avec d'autres types d'édition alternative, comme les fanzines punk.

La dynamique de production et de distribution de la périodique néo avant-gardiste peut être présentée à travers les notions clés de Deleuze, par le biais des figures théoriques d'as-

фигура асамблажа и ризома. Неоавангардне периодичке публикације конципиране су као асамблажи – поља различитих уметничких пракси, документациони и излагачки пунктови, без централизованог ауторитета, хијерархије и стабилне материјалне и садржинске структуре. Ови часописи отелотворују и идеје дематеријализације и деинституционализације уметничких пракси, подржавајући ове концепте својим форматима и дизајном.

Неоавангардни часописи доводе у питање конвенционалну представу о часописима као стабилним институцијама унутар књижевног и културног поља. То чине преобликовањем, пародирањем, провоцирањем и дестабилизацијом традиционалних микроинституција часописа као што су функција уредника и уредништва, концепт серијализације и структуре бројева, семантика наслова и поднаслова, као и практиковањем својеврсне герилске мобил-

garde periodical publications are conceptualized as assemblages – spaces of diverse artistic practices, serving as sites for documentation and exhibition, lacking centralized authority, hierarchy, or stable material and content structure. What characterizes them is a pronounced orientation toward processuality. They change across issues, collaborators, aesthetic gestures, and distribution networks. These magazines also embody the ideas of dematerialization and deinstitutionalization within artistic practice, supporting these concepts through their formats and design.

Neo-avant-garde magazines challenge the conventional notion of magazines as stable institutions within the literary and cultural field. They do so through reshaping, parodying, provoking, and destabilizing the traditional micro-institutions of magazines, such as the role of the editor and editorial board, the concept of serialization and issue structure, the semantics of titles

semblage et de rhizome. Les publications périodiques néo avant-gardistes ont été conçues comme des assemblages – des champs de pratiques artistiques diverses, des points de documentation et d'exposition, sans autorité centralisée, hiérarchie ni structure matérielle ou contenue stable. Ces revues incarnent également les idées de dématérialisation et de désinstitutionnalisation des pratiques artistiques, en soutenant ces concepts à travers leurs formats et leur design.

Les revues néo avant-gardistes remettent en question la représentation conventionnelle des revues comme des institutions stables au sein du champ littéraire et culturel. Elles le font par la reconfiguration, la parodie, la provocation et la déstabilisation des micro-institutions traditionnelles de la revue, telles que la fonction de l'éditeur et du comité éditorial, le concept de la sérialisation et de la structure des numéros, la sémantique du titre et du sous-titre, ainsi que par la pratique d'une forme de

ности, која се огледа у објављивању једног броја часописа у склопу другог часописа. Материјални аспекти часописа (избор папира, фотокопирање, хефтање, типографија, колаж, ручно рађени цртежи, фотографије, разноврсност формата у оквиру једног броја) равноправни су чиниоци у процесу стварања значења са садржајем. Тако неоавангардни часописи постају *комплексне машине* које производе нове облике комуникације, заједништва и политичког деловања у регистру блиском идејама нове леве артикулисаних крајем шездесетих година, анархизма или хипи културе.

На плану дистрибуције, сарадње и дељења неоавангардне периодичке публикације карактеришу ризомски системи. Најчешће су циркулисали кроз мрежу пријатељских веза и/ли уметничких колектива и заједница. Тиме су се афирмисали гестови афективне привржености, солидарности и заједништва, али и идеје

and subtitles, as well as by practicing a form of guerrilla mobility, manifested in publishing one issue of a magazine within another magazine. The material aspects of these magazines (choice of paper, photocopying, stapling, typography, collage, hand-drawn illustrations, photographs, and the diversity of formats within a single issue) are equally significant in the process of creating meaning alongside the content. In this way, neo-avant-garde magazines become *complex machines* that produce new forms of communication, community, and political action within a framework closely aligned with the ideas of the New Left, anarchism, or hippie culture.

In terms of distribution, collaboration, and sharing, neo-avant-garde periodical publications were characterized by rhizomatic systems. They most often circulated through networks of friendships and/or artistic collectives and communities. Through this circulation, they affirmed gestures

mobilité guérilla, qui se manifeste par la publication d'un numéro de revue à l'intérieur d'une autre revue. Les aspects matériels des revues (le choix du papier, la photocopie, l'agrafage, la typographie, le collage, les dessins réalisés à la main, les photographies, la diversité des formats au sein d'un même numéro) constituent des éléments à part entière du processus de production du sens, au même titre que le contenu. Ainsi, les revues néo avant-gardistes deviennent *des machines complexes* qui produisent de nouvelles formes de communication, de communauté et d'action politique, dans un registre proche des idées de la nouvelle gauche, de l'anarchisme ou de la culture hippie.

Sur le plan de la distribution, de la collaboration et du partage, les publications périodiques néo avant-gardistes se caractérisent par des systèmes rhizomatiques. Ils circulaient le plus souvent à travers des réseaux de relations amicales et/ou de collectifs et communautés artistiques. Ce faisant, ils affirmaient des

неформалне економије, друштвеног власништва и колективне употребе. Управо својим асамблажним концептуалним решењима, неоавангардна периодика гради и своје микрополитичке акције.

Неоавангарна периодика почиње да се објављује спорадично уочи 1968. и нарочито се интензивира након ове године, те ју је важно контекстуализовати унутар ширих политичко-друштвених процеса. Реакција државе на студентске протесте и реформске идеје које су пропагирали уметници окупљени око различитих неоавангардних пројеката, часописа и омладинских и студентских центара била је реакција строже контроле и дисциплине (забрана појединих бројева часописа, кадровске смене унутар студентских центара, судски процеси против уметника). Неоавангардна периодика се тако може посматрати као, делезовски речено, *линија бекства*, схваћена не као пасивно повлачење, већ стварање но-

of affective attachment, solidarity, and community, as well as ideas of informal economy, social ownership, and collective use. Precisely through their assemblage-based conceptual solutions, neo-avant-garde periodicals also enacted their own micropolitical actions.

Neo-avant-garde periodicals emerged sporadically right before 1968, and their publication intensified thereafter, making it important to contextualize them within broader political and social processes. The state's reaction to student protests and the reformist ideas promoted by artists associated with various neo-avant-garde projects, magazines, and youth and student centers was one of stricter control and discipline (including bans on specific magazine issues, personnel changes within student centers, and court trials against artists). In this sense, neo-avant-garde periodicals can be seen, in Deleuzian terms, as *a line of flight* – not understood as passive withdrawal, but

gestes d'attachement affectif, de solidarité et de communauté, ainsi que des idées d'économie informelle, de propriété sociale et d'usage collectif. C'est précisément par leurs solutions conceptuelles en assemblage que les périodiques néo avant-gardistes développent également leurs propres actions micropolitiques.

La périodique néo avant-gardiste commence à être publiée de manière sporadique avant 1968 et s'intensifie particulièrement après cette année. Ainsi, il devient indispensable de la contextualiser au sein de processus politico-sociaux plus larges. La réaction de l'État face aux protestations étudiantes et aux idées réformatrices promues par les artistes réunis autour de divers projets néo avant-gardistes, de revues ainsi que de centres de jeunesse et d'étudiants, fut une réaction de contrôle et de discipline renforcés (interdiction de certains numéros de périodiques, changements de personnel au sein des centres étudiants, procès judiciaires contre des artistes). La périodique

вих простора деловања. Напуштајући институционализовано поље уметности и издаваштва, неоавангардни часописи отварају микрополитичке просторе у којима је могуће артикулисати субверзивне поетике, праксе отпора и критички дискурс.

Извртање институционализованих формата и концепата часописа, као што су, примера ради, уредништво, уређивачка политика, стабилност формата и серијализација, илуструје радикалну демократизацију партиципаторности у процесу производње часописа, те укидање опозиција јавно/приватно и професионализам/аматеризам. Ова промена промовише једнакост међу свим учесницима, дајући једнак статус сваком доприносу, наглашавајући њихову мобилност и повезаност. Придодамо ли томе кључне појмове продукције и дистрибуције, као што су колективна производња и дељење/ширење, одсуство централизованог

as the creation of new spaces of action. By leaving the institutionalized field of art and publishing, neo-avant-garde magazines opened micropolitical spaces that made possible the articulation of subversive poetics, practices of resistance, and critical discourse.

The subversion of institutionalized magazine formats and concepts – for example, the editorial board, editorial policies, fixed formats, and serialization – illustrates a radical democratization of participation in the magazine production process, as well as the abolition of oppositions such as public/private and professional/amateur. This shift promotes equality among all participants, granting equal status to all contributions, while emphasizing their mobility and interconnection. When combined with key concepts of production and distribution, such as collective creation and sharing/dissemination, the absence of centralized authority, and the in-

néo avant-gardiste peut ainsi être envisagée, pour reprendre une formulation deleuzienne, comme *une ligne de fuite*, comprise non pas comme un retrait passif, mais comme la création de nouveaux espaces d'action. En quittant le champ institutionnalisé de l'art et de l'édition, les revues néo avant-gardistes ouvrent des espaces micropolitiques dans lesquels il devient possible d'articuler des poétiques subversives, des pratiques de résistance et un discours critique.

Le détournement des formats et des concepts institutionnalisés de la revue, tels que, par exemple, le comité de rédaction, la ligne éditoriale, la stabilité du format et la sérialisation, illustre une démocratisation radicale de la participation au processus de production de la revue, ainsi que la suppression des oppositions public/privé et professionnalisme/amateurisme. Ce changement promeut l'égalité entre tous les participants en conférant un statut équivalent à chaque contribu-

ауторитета и неформална економија, отвара се могућност да се неоавангардни часописи посматрају и кроз призму југословенске идеје самоуправног социјализма. Ове политичке идеје рефлектују се у организацији, умрежавању, продукцији и концепцији часописа-асамблага и, у коначници, рефлектују њихову утопијску димензију. Стога неоавангардне часописе ваља да посматрамо као динамичне културне процесе, а не маргиналне публикације. То је, уједно, и идеја водиља пројекта „Дигитална неоавангарда“.

formal economy, it becomes possible to view neo-avant-garde magazines through the lens of the Yugoslav idea of self-managing socialism. These political ideas are reflected in the organization, networking, production, and conceptualization of magazines as assemblages, and ultimately reflect their utopian dimension. For these reasons, neo-avant-garde magazines should be understood as sites of dynamic cultural processes rather than marginal publications. This perspective, in turn, serves as the guiding principle of the “Digital Neo-Avant-Garde” project.

tion, tout en soulignant leur mobilité et leur interconnexion. Si l’on y ajoute des notions clés liées à la production et à la distribution, telles que la production collective et le partage/la diffusion, l’absence d’autorité centralisée et l’économie informelle, s’ouvre alors la possibilité d’envisager les revues néo avant-gardistes également à travers le prisme de l’idée yougoslave du socialisme autogestionnaire. Ces idées politiques se reflètent dans l’organisation, la mise en réseau, la production et la conception des revues-assemblages et, en fin de compte, elles reflètent leur dimension utopique. Par conséquent, les revues néo avant-gardistes doivent être envisagées comme des processus culturels dynamiques, et non comme des publications marginales. Il s’agit également de l’idée directrice du projet « Néo avant-garde numérique ».

ДИГИТАЛИЗОВАНИ ЧАСОПИСИ
DIGITIZED MAGAZINES
REVUES NUMÉRISÉES

АДРЕСА ADRESA ADRESA

Часопис је основао Вујица Решин Туцић у марту 1975. године и до априла 1976. године појавило се дванаест бројева. Уредничке белешке сугеришу о укидању функције уредника (прилози стижу на једну адресу и онда се обједињују), о независности публикације и политикама отпора званичним институцијама, те о пријатељском стварању и ширењу часописа. Решин Туцић је координирао припремање прва четири броја, а потом су његову улогу преузели, најпре, Душан Бијелић и потом Лучка Ројец. Језик прилога, углавном на формату А4, у форми бочно прошивене фасци-

The magazine was founded by Vujica Rešin Tucić in March 1975, and twelve issues were published by April 1976. Editorial notes suggest the abolition of the role of an editor (submissions were sent to a single address and then compiled), the independence of the publication, and policies of resistance to official institutions, as well as the friendly spirit guiding the production and dissemination of the magazine. Rešin Tucić coordinated the preparation of the first four issues, after which his role was taken over first by Dušan Bijelić and then by Lučka Rojec. The language of the contributions, written primarily on A4 format sheets

La revue a été fondée par Vujica Rešin Tucić en mars 1975, et douze numéros ont paru jusqu'en avril 1976. Les notes éditoriales suggèrent l'abolition de la fonction de rédacteur en chef (les contributions arrivaient à une seule adresse puis étaient rassemblées), l'indépendance de la publication et des politiques de résistance aux institutions officielles, ainsi qu'un mode de création et de diffusion fondé sur l'amitié. Rešin Tucić a coordonné la préparation des quatre premiers numéros, avant que son rôle ne soit repris d'abord par Dušan Bijelić, puis par Lučka Rojec. La langue des contributions, majoritairement au format A4

кле, српскохрватски је. Прилози су укључивали (ручно писане или куцане на писаћој машини) есејистичке текстове и записе, поезију, изјаве, колаже, фотографије, аквареле, цртеже итд. Појединачни бројеви *Адресе* се својим концептуалним и „дизајнерским“ решењима приближавају књигама уметника. У часопису су сарађивали Вујица Решин Тучић, Остоја Кисић, Каталин Ладик, Мимо Радојичић, Раша Тодосијевић, Душан Бијелић, Анте Вуков, Душко Кирћански, Лучка Ројец, Мирослав Мандић, Балинт Сомбати, Славко Богдановић, Коста Бунишевац, Лазар Црквењаков, Габор Тот, Ирена Гомбар, Бранка Марковић, Браила Мандић, Славко Матковић, Љубица Поповић, Бранислав Штрбоја-Марко, Џими Картер, Рајнер Фасбиндер, Војислав Деспотов, Нада Ћулибрк, Тања Терзић, Горан Трбуљак, Борислав Драгаш, Божидар Мандић.

in side-stitched folders, was Serbo-Croatian. Contributions included essays and notes (either handwritten or typewritten), poetry, statements, collages, photographs, watercolors, drawings, etc. Individual issues of *Adresa*, through their conceptual and “design” solutions, approach the form of artists’ books. Collaborators in the magazine included Vujica Rešin Tucić, Ostoja Kisić, Katalin Ladik, Mimo Radojičić, Raša Todosijević, Dušan Bijelić, Ante Vukov, Duško Kirćanski, Lučka Rojec, Miroslav Mandić, Bálint Szombathy, Slavko Bogdanović, Kosta Buniševac, Lazar Crkvenjakov, Gábor Tóth, Irena Gombar, Branka Marković, Braila Mandić, Slavko Matković, Ljubica Popović, Branislav Štrboja-Marko, Jimmy Carter, Rainer Fassbinder, Vojislav Despotov, Nada Ćulibrk, Tanja Terzić, Goran Trbuljak, Borislav Dragaš, and Božidar Mandić.

et présentées sous la forme d’un classeur cousu latéralement, est le serbo-croate. Les contributions comprenaient des textes et notes essayistiques (manuscris ou dactylographiés), de la poésie, des déclarations, des collages, des photographies, des aquarelles, des dessins, etc. Certains numéros d’*Adresa* se rapprochent, par leurs solutions conceptuelles et « design », des livres d’artiste. La revue a compté parmi ses collaborateurs : Vujica Rešin Tucić, Ostoja Kisić, Katalin Ladik, Mimo Radojičić, Raša Todosijević, Dušan Bijelić, Ante Vukov, Duško Kirćanski, Lučka Rojec, Miroslav Mandić, Bálint Szombathy, Slavko Bogdanović, Kosta Buniševac, Lazar Crkvenjakov, Gábor Tóth, Irena Gombar, Branka Marković, Braila Mandić, Slavko Matković, Ljubica Popović, Branislav Štrboja-Marko, Jimmy Carter, Rainer Fassbinder, Vojislav Despotov, Nada Ćulibrk, Tanja Terzić, Goran Trbuljak, Borislav Dragaš et Božidar Mandić.

ГАЛЕРИЈА 212 GALERIJA 212 GALERIJA 212

Годишњак *Галерија 212* везан је за отварање Атељеа 212 ка визуелним уметностима. Фоаје позоришта постао је 1967. године Галерија 212 којом је руководила група историчара уметности и уметника из Србије, Хрватске и Словеније: Јеша Денегри, Желимир Кошчевић, Ирина Суботић, Биљана Томић, Томаж Брејц и Томаж Шаламун. Они су желели да кроз изложбени програм, нарочито заинтересовани за међународну уметничку сцену, представе актуелне тенденције и догађаје у уметности. Први (и једини) број годишњака *Галерија 212* (1968) био је платформа билтенског типа која

The annual publication *Galerija 212* (Gallery 212) is associated with the opening of Atelje 212, a venue for visual arts. In 1967, the foyer of Atelje 212 became Gallery 212, run by a group of art historians and artists from Serbia, Croatia, and Slovenia: Ješa Denegri, Želimir Košćević, Irina Subotić, Biljana Tomić, Tomaž Brejc, and Tomaž Šalamun. Particularly interested in the international art scene, they aimed to showcase contemporary art trends and events via the exhibition program. The first (and only) issue of the annual *Galerija 212* (1968) served as a bulletin-style platform, providing reports on the

L'annuaire *Galerija 212* [Galerie 212] est lié à l'ouverture de l'Atelje 212 vers les arts visuels. Le foyer du théâtre est devenu en 1967 la Galerie 212, dirigée par un groupe d'historiens de l'art et d'artistes de Serbie, Croatie et Slovénie: Ješa Denegri, Želimir Košćević, Irina Subotić, Biljana Tomić, Tomaž Brejc et Tomaž Šalamun. Leur objectif était, à travers le programme d'expositions et avec un intérêt particulier pour la scène artistique internationale, de présenter les tendances et événements actuels dans le domaine des arts. Le premier (et unique) numéro de l'annuaire *Galerija 212* (1968) constituait une plateforme de type bulletin, com-

je подразумевala izveštaje o radu prethodne godine. Ujedno, *Galerija 212* je zamišljena i kao diskusioni forum o različitim pitanjima savremene umetnosti. Priloge su objavili Tomaž Brejc, Jovan Ćirilov, Ješa Denegri, Boris Kelemen, Želimir Košćević, Braco Rotar, Irina Subotić, Biljana Tomić, and Gérard Gassiot-Talabot, in Serbo-Croatian, French, and Italian.

previous year's activities. At the same time, *Galerija 212* was envisioned as a discussion forum for various issues in contemporary art. Contributions were published by Tomaž Brejc, Jovan Ćirilov, Ješa Denegri, Boris Kelemen, Želimir Košćević, Braco Rotar, Irina Subotić, Biljana Tomić, and Gérard Gassiot-Talabot, in Serbo-Croatian, French, and Italian.

prenant des rapports sur le travail de l'année précédente. *Galerija 212* était également conçue comme un forum de discussion sur diverses questions liées à l'art contemporain. Les contributions publiées provenaient de Tomaž Brejc, Jovan Ćirilov, Ješa Denegri, Boris Kelemen, Želimir Košćević, Braco Rotar, Irina Subotić, Biljana Tomić et Gérard Gassiot-Talabot, en serbo-croate, français et italien.

https://digitalna.nb.rs/view/URN:NB:RS:ND_4D62A838E3FF6318E8528060FD57ECA2

КАТАЛОГ 143 KATALOG 143 KATALOG 143

Часопис је покренут 1975. након оснивања Групе 143 чији су чланови били Биљана Томић, Мишко Шуваковић, Неша Париповић, Јован Чекић, Паја Станковић, Маја Савић и Мирко Дилберовић. Три броја часописа, издавана као ксерокс публикација, били су простор програмских објава, рефлексije и (само)архивирања уметничких пракси – акценат је померен са праксе извођења статичког рада на праксу као мисаони процес чије је постојање и трајање било важније од коначног резултата. *Каталог 143* рефлектује позиције аналитичке, алтернативне уметности и истра-

The magazine was established in 1975 following the founding of the art collective Group 143, whose members were Biljana Tomić, Miško Šuvaković, Neša Paripović, Jovan Čekić, Paja Stanković, Maja Savić, and Mirko Dilberović. Three issues of the magazine, published as Xeroxed copies, provided a space for programmatic statements, reflections, and (self-)archiving of artistic practices, which means that the emphasis shifted from the practice of doing static work to practice as a reflective process, whose existence and duration were considered more important than the final result. *Katalog 143* reflects positions of analytical,

La revue a été lancée en 1975, après la création du Groupe 143, dont les membres étaient Biljana Tomić, Miško Šuvaković, Neša Paripović, Jovan Čekić, Paja Stanković, Maja Savić et Mirko Dilberović. Les trois numéros de la revue, publiés sous forme de photocopies, constituaient un espace pour des publications programmatiques, des réflexions et l’(auto)archivage des pratiques artistiques – l’accent était déplacé de la pratique de réalisation d’œuvres statiques vers la pratique en tant que processus de pensée, dont l’existence et la durée importaient plus que le résultat final. *Katalog 143* reflète les positions de l’art analytique

живања у хибридном пољу концептуалног рада. Поред чланова групе, у часопису су текстове и визуелне радове (индивидуалне и колективне) објављивали сарадници из Србије, Хрватске и Словеније: Стипе Думић, Горан Ђорђевић, Ратомир Кулић, Иван Марековић, Жарана Папић, Иван Вејвода, Борис Демур, Дејан Диздар, Дружина из Шампаса, Дарко Хохњец, Владимир Копицл, Каталин Ладик, Жељко Јерман, Владо Мартек, Паја Станковић, Миша Савић, Бранка Стипанчић, Младен Стилиновић, Свен Стилиновић, Бојана Мојсов и Владимир Николић.

alternative art and research within the hybrid field of conceptual practices. In addition to the members of the group, the magazine published texts and visual artworks (by individuals or collectives) from collaborators in Serbia, Croatia, and Slovenia: Stipe Dumić, Goran Đorđević, Ratomir Kulić, Ivan Mareković, Žarana Papić, Ivan Vejvoda, Boris Demur, Dejan Dizdar, Družina iz Šampasa (The Crew from Šampas), Darko Hohnjec, Vladimir Kopicl, Katalin Ladik, Željko Jerman, Vlado Martek, Paja Stanković, Miša Savić, Branka Stipančić, Mladen Stilinović, Sven Stilinović, Bojana Mojsov, and Vladimir Nikolić.

et alternatif ainsi que la recherche dans le champ hybride du travail conceptuel. En plus des membres du groupe, la revue a publié des textes et des œuvres visuelles (individuelles et collectives) de collaborateurs de Serbie, Croatie et Slovénie : Stipe Dumić, Goran Đorđević, Ratomir Kulić, Ivan Mareković, Žarana Papić, Ivan Vejvoda, Boris Demur, Dejan Dizdar, Družina iz Šampasa, Darko Hohnjec, Vladimir Kopicl, Katalin Ladik, Željko Jerman, Vlado Martek, Paja Stanković, Miša Savić, Branka Stipančić, Mladen Stilinović, Sven Stilinović, Bojana Mojsov et Vladimir Nikolić.

ПАМФЛЕТИ PAMFLETI PAMFLETI

Памфлете је 1968. године издао Клуб писаца Зрењанина. Уреднички пар чинили су Јовица Аћин и Вујица Решин Туцић. Поред уредничког пара аутори текстова су Војислав Деспотов, Соња Капелер, Иван Војинов, Миодраг Мартинов, Радивој Шајтинац и Милорад Миленковић. *Памфлети* су издати у оквиру новоосноване Едиције Фул Макс 68. Читаоци се информишу да ће брошуре (што је прецизна ознака материјалног изгледа *Памфлета*) излазити „савремено у различитој нарави“, те су означене као „лековита забава“. Авангардна пракса осамостаљивања појединих бројева

The magazine *Pamfleti* (Pamphlets) was issued in 1968 by the Writers' Club of Zrenjanin. The editorial team included Jovica Aćin and Vujica Rešin Tucić. In addition to the editors, contributions came from Vojislav Despotov, Sonja Kapeler, Ivan Vojinov, Miodrag Martinov, Radivoj Šajtinac, and Milorad Milenković. The magazine was published as part of the Ful Max 68 Edition, newly established at the time. It informed readers that the brochures (the precise term for the material format of the magazine) would be published “in line with contemporary trends, varying in character” and described them as “therapeutic entertainment”. The

Pamfleti [Les Pamphlets] ont été publiés en 1968 par le Club des Écrivains de Zrenjanin. Le duo éditorial était composé de Jovica Aćin et Vujica Rešin Tucić. Outre ce duo, les auteurs des textes étaient Vojislav Despotov, Sonja Kapeler, Ivan Vojinov, Miodrag Martinov, Radivoj Šajtinac et Milorad Milenković. *Pamfleti* ont été publiés dans le cadre de la nouvelle collection Édition Ful Max 68. Les lecteurs étaient informés que les brochures (la désignation exacte de l'aspect matériel des *Pamfleti*) paraîtraient « contemporaines et de nature variée », et qu'elles étaient présentées comme un « divertissement guérisseur ». La pratique avant-gardiste d'individualisation

часописа, или пак једнобројност часописа, у *Памфлетима* је априорно истакнута као програмско начело. *Памфлети* су били оријентисани ка експерименту на пољу књижевности, иницирајући поетику војвођанског текстуализма крајем шездесетих и током седамдесетих година. Поетички топоси текстова су жанровски плурализам и дисперзивност, разарање стандардне језичке норме и лудистички приступ језику, семантичко допуњавање вербалног и визуелног материјала, пародијска визура у сагледавању уметничких и друштвених пракси и институција, обртање и измештање/премештање различитих дискурса који премрежавају друштвену арену (медијског, идеолошког, васпитно-образовног). Друштвени контекст у ком су се *Памфлети* појавили прожима текстове енергијом субверзивних акција нове левице шездесетих година.

avant-garde practice of treating individual issues of a magazine as independent, or the concept of a single-issue magazine, was a priori emphasized as *Pamfleti's* programmatic principle. *Pamfleti* was oriented toward literary experimentation, initiating the poetics of Vojvodinian textualism at the end of the 1960s and during the 1970s. The poetic topoi of the magazine's texts include genre pluralism and dispersiveness, the dismantling of standard linguistic norms, and a ludic approach to language; semantic enrichment of verbal and visual material; a parodic perspective in examining artistic and social practices and institutions; inversion and displacement/relocation of various discourses that permeate the social arena (media, ideological, pedagogical, and educational). The social context in which the magazine *Pamfleti* emerged permeates its texts with the energy of the New Left's subversive acts in the 1960s.

des numéros de la revue, ou encore la publication d'un numéro unique, était explicitement affirmée dans les *Pamfleti* comme principe programmatique. Les *Pamfleti* étaient orientés vers l'expérimentation dans le domaine littéraire, initiant la poétique du textualisme en Voïvodine à la fin des années 1960 et durant les années 1970. Les topoï poétiques des textes incluent : le pluralisme et la dispersion des genres, la destruction de la norme linguistique standard et une approche ludique du langage, l'enrichissement sémantique des matériaux verbaux et visuels, une vision parodique des pratiques artistiques et sociales ainsi que des institutions, et la rotation ou le déplacement de différents discours qui tissent l'arène sociale sociale (médiatique, idéologique, éducative). Le contexte social dans lequel sont apparus les *Pamfleti* imprègne les textes de l'énergie des actions subversives de la nouvelle gauche des années 1960.

РОК РОК РОК

Први број *Рока*: часописа за књижевност и естетичко испитивање стварности објављен је 1969. године. Оснивач и уредник био је Бора Ћосић, а у саставу „дирекције“ били су Милован Данојлић, Мирјана Стефановић, Мирко Кларин и Владан Радовановић. Прва два броја дизајнирао је Слободан Машић, трећи број Бранко Вучићевић, а четврти број Радомир Дамњановић. *Рок* је био југословенски неоавангардни часопис са највећим тиражом (500–2000). Поетичка тежишта *Рока* су колективно наступање, интернационални оквир деловања и повезивања, окретање широком распону нових

The first issue of *Rok: časopis za književnost i estetičko ispitivanje stvarnosti* (Deadline: Magazine for Literature and Aesthetic Examination of Reality) was published in 1969. The founder and editor was Bora Ćosić, and the “directorate” included Milovan Danajlić, Mirjana Stefanović, Mirko Klarin, and Vladan Radovanović. The first two issues were designed by Slobodan Mašić, the third issue by Branko Vučićević, and the fourth by Radomir Damjanović. *Rok* was a Yugoslav Neo-Avant-Garde magazine with the largest circulation (500–2000 copies). The poetic focal points of *Rok* included collective performance, an international framework of activity

Le premier numéro de *Rok: časopis za književnost i estetičko ispitivanje stvarnosti* [Échéance : revue consacrée à la littérature et à l'exploration esthétique de la réalité] a été publié en 1969. Son fondateur et rédacteur en chef était Bora Ćosić, et la « direction » comprenait Milovan Danajlić, Mirjana Stefanović, Mirko Klarin et Vladan Radovanović. Les deux premiers numéros ont été conçus par Slobodan Mašić, le troisième par Branko Vučićević et le quatrième par Radomir Damjanović. *Rok* était une revue néo avant-gardiste yougoslave au plus fort tirage (500 à 2000 exemplaires). Les axes poétiques de *Rok* étaient l'intervention collective, un

уметничких пракси и истраживањима у сфери мултимедијалности (ликовна, музичка, филмска, књижевна уметност), динамично и нехијерархијско структурирање текстуалних и визуелних прилога (програмски текстови, филозофски есеји, политички текстови, пароле, полемике, реклама, илустрација, фотографија, записи, визуелна и конкретистичка поезија, стрип, новинска вест, комесарски извештај итд.), идеолошки и акциони контекст нове левице, милитантно-револуционарни и мистички дискурс ослобађања. Часопис *Рок* је прво место реактуализација авангарде у Социјалистичкој Југославији – први број доноси репринт дадаистичког часописа Драгана Алексића. Трећи број *Рока* у потпуности је посвећен *Раним радовима* Желимира Жилника, а број 4а углавном садржи текстуално-визуелне колаже Вујице Решина Туцића. *Рок* је окупио велик број сарадника: Жилијен Блен, Ро-

and connections, an orientation toward a wide range of new artistic practices and research in the sphere of multimedia (visual, musical, film, and literary arts), the dynamic, non-hierarchical structuring of textual and visual contributions (programmatic texts, philosophical essays, political texts, slogans, polemics, advertisements, illustrations, photographs, notes, visual and concrete poetry, comics, news items, commissarial reports, etc.), the ideological and activist context of the New Left, as well as militant-revolutionary and mystical discourses of liberation. The magazine *Rok* was the primary site of the avant-garde revival in Socialist Yugoslavia – the first issue included a reprint of Dragan Aleksić's Dadaist magazine. The third issue of *Rok* was entirely devoted to the film *Rani radovi* (Early Works) by Želimir Žilnik, while issue 4a mainly included textual-visual collages by Vujica Rešin Tucić. *Rok* gathered a large number of collaborators: Julien Blaine,

cadre d'action et de mise en réseau international, l'ouverture à un large éventail de nouvelles pratiques artistiques et de recherches dans le domaine de la multimédialité (arts visuels, musique, cinéma, littérature), ainsi qu'une structuration dynamique et non hiérarchique des contributions textuelles et visuelles (textes programmatiques, essais philosophiques, textes politiques, slogans, polémiques, publicités, illustrations, photographies, notes, poésie visuelle et concrète, bande dessinée, brève journalistique, rapport de commissaire, etc.). La revue s'inscrivait dans le contexte idéologique et actionnel de la nouvelle gauche, avec un discours militant-révolutionnaire et mystique de la libération. La revue *Rok* constitue le premier lieu de réactualisation de l'avant-garde en Yougoslavie socialiste: le premier numéro propose une réimpression d'une revue dadaïste de Dragan Aleksić. Le troisième numéro de *Rok* est entièrement consacré

бер Боци, Џорџ Брех, Штефка Цобел, Алберт Фајн, Матјаџ Ханжек, Hi-Red Center, Драгош Калајић, Китасоно Кацуе, Милан Књиџак, Јирџи Колар, Војин Ковач, Павел Луџан, Миленко Матановић, Нашко Крижнар, Сеиичи Никуни, Ладислав Новак, ОХО група, Бен Петерсон, Мери Елен Пот, Марко Погачник, И. Г. Пламен, Људмила Станојевић, Томаж Шаламун, Леонид Шејка, Биљана Томић, Валеријан Валеријановић, Бен Вотје, Бранко Вучићевић, Роберт Вотс, Тим Улрих, Франци Загоричник, Орест Загоричник, Јовица Аћин, Жан Алесандрини, Ђакомо Бала, Жан Франсоа Бори, Еуген Брикцијус, Раул Дамонте Копи, Драго Делабернардина, М. К. Ешер, Јохен Герц, Начел, Брајан Лејн, Џорџ Мачијунас, Душан Макавејев, Евица Мавреновић Раишић, Растко Мочник, Дејан Познановић, Вујица Решин Тучић, Антонио Рубино, Руди Шелиго, Ђ. М. Станојевић, Богдан Тирнанић, Енди Ворхол, Карпо Година Аћимо-

Robert Bozzi, George Brecht, Štefka Cobelj, Albert Fine, Matjaž Hanžek, Hi-Red Center, Dragoš Kalajić, Kitasono Katué, Milan Knížák, Jiří Kolář, Vojin Kovač, Pavel Lužan, Milenko Matanović, Naško Križnar, Seiichi Niikuni, Ladislav Novák, OHO, Claudio Parmiggiani, Ben Peterson, Mery Ellen Pot, Marko Pogačnik, I. G. Plamen, Ljudmila Stanojević, Tomaž Šalamun, Leonid Šejka, Biljana Tomić, Valerijan Valerijanović, Ben Vautier, Branko Vučićević, Robert Watts, Timm Ulrichs, Franci Zagoričnik, Orest Zagoričnik, Jovica Aćin, Jean Alessandrini, Giacomo Balla, Jean-François Bory, Eugen Brikcius, Raúl Damonte – Copi, Drago Dellabernardina, M. C. Escher, Jochen Gerz, Hachel, Brian Lane, George Maciunas, Dušan Makavejev, Evica Mavrenović-Raišić, Rastko Močnik, Dejan Poznanović, Vujica Rešin Tucić, Antonio Rubino, Rudi Šeligo, Ђ. М. Stanojević, Bogdan Tirnanić, Andy Warhol, Karpo Godina Aćimović, Oskar Davičo, Radoslav Đokić, Avdo Humo,

aux *Rani radovi* [Travaux précoces] de Želimir Žilnik, tandis que le numéro 4a contient principalement des collages textuels et visuels de Vujica Rešin Tucić. *Rok* a réuni un très grand nombre de collaborateurs : Julien Blaine, Robert Bozzi, George Brecht, Štefka Cobelj, Albert Fine, Jochen Gerz, Matjaž Hanžek, Hi-Red Center, Dragoš Kalajić, Kitasono Katué, Milan Knížák, Jiří Kolář, Vojin Kovač, Pavel Lužan, Milenko Matanović, Naško Križnar, Seiichi Niikuni, Ladislav Novak, OHO, Claudio Parmiggiani, Ben Peterson, Mery Ellen Pot, Marko Pogačnik, I. G. Plamen, Ljudmila Stanojević, Tomaž Šalamun, Leonid Šejka, Biljana Tomić, Valerijan Valerijanović, Ben Vautier, Branko Vučićević, Robert Watts, Timm Ulrichs, Franci Zagoričnik, Orest Zagoričnik, Jovica Aćin, Jean Alessandrini, Giacomo Balla, Jean-François Bory, Eugen Brikcius, Raúl Damonte – Copi, Drago Dellabernardina, M. C. Escher, Hachel, Brian Lane, George Maciunas, Dušan Makavejev, Evica Mavre-

вић, Оскар Давичо, Радослав Ђокић, Авдо Хумо, Џавид Хусић, Л. А. Кулиџанов, Јован Јовановић, М. Максимовић, Бојана Марјан, Спасоје Милошев, Слободан Новаковић, Елеонора Павишић, Живојин Павловић, Владимир Роксандић, Марјан Рожанц, Душан Станојевић, Никола Стојановић, Бранко Шомен, Милош Тасић, Тони Тршар, Хрвоје Турковић, Живорад Видојковић, Никола Висковић, Милован Витезовић, Срђан Врцан, Боба Бајчетић, Вера Миоковић, Силвен Рудез, Зоран Станојевић, Мирољуб Тодоровић, Пјеро Манцони, Анри Маршан, Винзор Макеј, Дејвид Нез, Ги Пеларт, Пол Пињон, Пет Саливан, Пол Тек, Силас.

Džavid Husić, L. A. Kulidzhanov, Jovan Jovanović, M. Maksimović, Bojana Marjan, Spasoje Milošev, Slobodan Novaković, Eleonora Pavišić, Živojin Pavlović, Vladimir Roksandić, Marjan Rožanc, Dušan Stojanović, Nikola Stojanović, Branko Šömen, Miloš Tasić, Toni Tršar, Hrvoje Turković, Živorad Vidojković, Nikola Visković, Milovan Vitezović, Srđan Vrcan, Boba Bajčetić, Vera Mioković, Silven Rudez, Zoran Stanojević, Miroljub Todorović, Piero Manzoni, Henri Marchand, Winsor McCay, David Nez, Guy Peellaert, Paul Pignon, Pat Sullivan, Paul Thek, Silas.

nović-Raišić, Rastko Močnik, Dejan Poznanović, Vujica Rešin Tucić, Antonio Rubino, Rudi Šeligo, Đ. M. Stanojević, Bogdan Tirnanić, Andy Warhol, Karpo Godina Aćimović, Oskar Davičo, Radoslav Đokić, Avdo Humo, Džavid Husić, L. A. Kulidzhanov, Jovan Jovanović, M. Maksimović, Bojana Marjan, Spasoje Milošev, Slobodan Novaković, Eleonora Pavišić, Živojin Pavlović, Vladimir Roksandić, Marjan Rožanc, Dušan Stojanović, Nikola Stojanović, Branko Šömen, Miloš Tasić, Toni Tršar, Hrvoje Turković, Živorad Vidojković, Nikola Visković, Milovan Vitezović, Srđan Vrcan, Boba Bajčetić, Vera Mioković, Silven Rudez, Zoran Stanojević, Miroljub Todorović, Piero Manzoni, Henri Marchand, Winsor McCay, David Nez, Guy Peellaert, Paul Pignon, Pat Sullivan, Paul Thek, Silas.

https://digitalna.nb.rs/view/URN:NB:RS:ND_-3D78835C564F0E5B786581A35D5A9745

Оригинални примерци часописа налазе се у колекцији Градског музеја Суботица.

WOW! WOW! WOW!

Часопис је основала суботичка група Bosch+Bosch. Група је била активна од 1969. године, а основали су је Славко Матковић, Едит Баш, Иштван Крекович, Золтан Мађар, Ласло Салма, Балинт Сомбати и Слободан Томановић. Ласло Керекеш се групи придружио 1971, Каталин Ладик и Атила Черник 1973, а Анте Вуков 1975. године. Уредници и дизајнери часописа *WOW!* били су Балинт Сомбати, Ласло Салма и Славко Матковић. У уређивању петог броја учествовала је и Каталин Ладик. Шест бројева часописа објављено је у периоду од 1974. до 1980. *WOW!: International Review of Arts* је обавештавао читаоце о активностима групе.

The magazine was founded by the Bosch+Bosch group, based in Subotica. The group had been active since 1969 and was founded by Slavko Matković, Edit Basch, István Krekovic, Zoltán Magyar, László Szalma, Bálint Szombathy, and Slobodan Tomanović. László Kerekes joined the group in 1971, Katalin Ladik and Attila Csernik in 1973, and Ante Vukov in 1975. The editors and designers of the magazine *WOW!* were Bálint Szombathy, László Szalma, and Slavko Matković. Katalin Ladik participated in editing the fifth issue. Six issues of the magazine were published between 1974 and 1980. *WOW!: International Review of Arts* informed readers about the group's activities.

La revue a été fondée par le groupe Bosch+Bosch de Subotica. Le groupe a été actif à partir de 1969 et a été fondé par Slavko Matković, Edit Basch, István Krekovic, Zoltán Magyar, László Szalma, Bálint Szombathy et Slobodan Tomanović. László Kerekes a rejoint le groupe en 1971, Katalin Ladik et Attila Csernik en 1973, et Ante Vukov en 1975. Les rédacteurs et designers de la revue *WOW!* étaient Bálint Szombathy, László Szalma et Slavko Matković. Katalin Ladik a également participé à la rédaction du cinquième numéro. Six numéros de la revue ont été publiés entre 1974 et 1980. *WOW!: International Review of Arts* informait les lecteurs des activités du groupe. Le groupe Bosch+Bosch

Група Bosch+Bosch практиковала је различите видове уметничких пракси, попут просторне интервенције, *land art*, *arte povera*, конкретистичку и визуелну поезију, концептуалну уметност, нови стрип, мејл арт итд. *WOW!* је пружао информације и о активностима других уметника, колектива и галерија у Југославији и свету (породица Загоричник, Раша Тодосијевић, Марина Абрамовић, Мишко Шуваковић, Јозеф Бојс, Габор Тот, Клементе Падин, Хорхе Карабаљо, Мирела Бентивољо, Питер Белоу итд.). Пратио је продукцију књига, часописа, изложби и перформанса у Загребу, Београду, Кракову, Њујорку, Буенос Ајресу и Бреши. Шест бројева часописа објављена су у различитим форматима (A4, 30x43.5cm, 10-18cm x 50.5cm) и техникама штампе (фотокопирање, ситостампа, офсет, ручно рађени). Прилози су објављивани на мађарском, српскохрватском, немачком, енглеском и шпанском језику.

The Bosch+Bosch group practiced a variety of artistic forms, including spatial interventions, land art, *arte povera*, concrete and visual poetry, conceptual art, new comics, mail art, and more. *WOW!* also provided information about the activities of other artists, collectives, and galleries in Yugoslavia and internationally (the Zagoričnik family, Raša Todosijević, Marina Abramović, Miško Šuvaković, Joseph Beuys, Gábor Tóth, Clemente Padín, Jorge Caraballo, Mirella Bentivoglio, Peter Bellow, etc.). The magazine followed the production of books, magazines, exhibitions, and performances in Zagreb, Belgrade, Krakow, New York, Buenos Aires, and Brescia. The six issues were published in various formats (A4, 30×43.5 cm, 10–18×50.5 cm) and printing techniques (photocopying, screen printing, offset, handmade). Contributions were published in Hungarian, Serbo-Croatian, German, English, and Spanish.

pratiquait diverses formes de pratiques artistiques, telles que l'intervention spatiale, le land art, l'arte povera, la poésie concrète et visuelle, l'art conceptuel, la nouvelle bande dessinée, le mail art, etc. *WOW!* fournissait également des informations sur les activités d'autres artistes, collectifs et galeries en Yougoslavie et dans le monde (la famille Zagoričnik, Raša Todosijević, Marina Abramović, Miško Šuvaković, Joseph Beuys, Gábor Tóth, Clemente Padín, Jorge Caraballo, Mirella Bentivoglio, Peter Bellow, etc.). La revue suivait la production de livres, de revues, d'expositions et de performances à Zagreb, Belgrade, Cracovie, New York, Buenos Aires et Brescia. Les six numéros de la revue ont été publiés sous différents formats (A4, 30×43,5 cm, 10–18 cm×50,5 cm) et selon diverses techniques d'impression (photocopie, sérigraphie, offset, fabrication artisanale). Les contributions étaient publiées en hongrois, serbo-croate, allemand, anglais et espagnol.

L. H. O. O. Q. L. H. O. O. Q. L. H. O. O. Q.

Оснивачи часописа, чији наслов евоцира дадаистичко иронијско поигравање, али и блискост анархистичким идејама, били су Славко Богдановић и Мирослав Мандић, чланови војвођанске концептуалистичке групе КЌД (основана 8. априла 1970. у Новом Саду). У продукцији часописа (1971–1972) учествовали су и остали чланови групе: Бождар Мандић, Душан Бијелић, Слободан Тишма и Томаж Маролт. На месту поднаслова тринаест бројева часописа смењивале су се следеће одреднице: *List za permanentnu destrukciju svega postojećeg*, *Underground list za razvijanje međuljudskih odnosa*, *Underground list za novu revoluciju*, *List za prijatelje*. Часопис *L. H. O. O. Q.* гериљски је посећивао друге часописе: први и четврти број објављени су у

The founders of the magazine – whose title evokes Dadaist ironic play as well as an affinity with anarchist ideas – were Slavko Bogdanović and Miroslav Mandić, members of the Vojvodina-based conceptualist group KÔD (CODE) (founded on April 8, 1970, in Novi Sad). The magazine's production (1971–1972) also involved other members of the group: Božidar Mandić, Dušan Bijelić, Slobodan Tišma, and Tomaž Marolt. Across its thirteen issues, the magazine used the following changing designations as subtitles: *A magazine for the permanent destruction of everything that exists*; *An underground magazine for developing interhuman relations*; *An underground magazine for a new revolution*; *A magazine for friends*. The magazine *L. H. O. O. Q.* adopted a guerrilla publishing strategy: the first and fourth issues were pub-

Les fondateurs de la revue, dont le titre évoque le jeu ironique dadaïste tout en suggérant une proximité avec les idées anarchistes, étaient Slavko Bogdanović et Miroslav Mandić, membres du groupe conceptualiste de Voïvodine KÔD [CODE] (fondé le 8 avril 1970 à Novi Sad). La production de la revue (1971–1972) a également impliqué les autres membres du groupe: Božidar Mandić, Dušan Bijelić, Slobodan Tišma et Tomaž Marolt. Dans la place réservée au sous-titre des treize numéros de la revue se sont succédé les désignations suivantes: *La revue pour la destruction permanente de tout ce qui existe*, *La revue underground pour le développement des relations interhumaines*, *La revue underground pour une nouvelle révolution*, *La revue pour les amis*. La revue *L. H. O. O. Q.* « rendait visite » de manière guérilla à d'autres revues: les premier et

новосадском часопису *Új Symposion*, десети број у београдском *Студенту* (29.11.1971), а тринаести број се појавио у оквиру ручно рађеног, асамблажног часописа *Песмос* који је покренуо Војислав Деспотов. *L. H. O. O. Q. / 77.* број *Új Symposiona* био је забрањен због „Песме о филму“ Мирослава Мандића (превод на мађарски Каталин Ладик), а *Студент* је био забрањен због „*Pesma – Underground*, Трибина младих“ Славка Богдановића. Часопис је провоцирао уврежене уметничке и друштвене концепте и вредности како својим (пост)концептуалистичким остварењима, тако и афирмацијом анархистичких вредности културе у опозицијама попут породица/комуна, уметник/колектив, рационална свест/дрога, партијска политика/индивидуални идеолошки ставови, институционално/ваниституционално.

lished in the Novi Sad-based magazine *Új Symposion*, the tenth issue appeared (on November 29, 1971) in the magazine *Student*, published in Belgrade, and the thirteenth issue was published as part of the handmade assemblage magazine *Pesmos*, initiated by Vojislav Despotov. *L. H. O. O. Q. / the 77th issue of Új Symposion* was banned because of Miroslav Mandić's poem "Pesma o filmu" (Poem about Film; translated into Hungarian by Katalin Ladik), while *Student* was banned because of Slavko Bogdanović's text "Pesma – Underground, Tribina mladih" (Poem – Underground, Youth Forum). The magazine challenged widely established artistic and social concepts and values both through its (post-)conceptualist works and through its affirmation of anarchist cultural values in oppositions such as family/commune, artist/collective, rational consciousness/drug use, party politics/individual ideological positions, and institutional/non-institutional.

quatrième numéros ont été publiés dans la revue novisadoise *Új Symposion*, le dixième numéro dans le périodique belgradois *Student* [Étudiant] (29 novembre 1971), et le treizième numéro est apparu dans le cadre de la revue artisanale et assemblagiste *Pesmos*, lancée par Vojislav Despotov. *L. H. O. O. Q. / 77e numéro d'Új Symposion* a été interdit en raison de « Pesma o filmu » [Poème sur le film] de Miroslav Mandić (traduction hongroise de Katalin Ladik), tandis que *Student* a été interdit à cause de « Pesma – Underground, Tribina mladih » [Poème – Underground, Tribune de la jeunesse] de Slavko Bogdanović. La revue provoquait les concepts et valeurs artistiques et sociaux établis, tant par ses réalisations (post)conceptualistes que par l'affirmation de valeurs culturelles anarchistes, articulées à travers des oppositions telles que famille/commune, artiste/collectif, conscience rationnelle/drogue, politique des partis/positions idéologiques individuelles, institutionnel/hors institution.

SECOND MANIFESTO SECOND MANIFESTO SECOND MANIFESTO

Мејл-арт часопис *Second manifesto* покренуо је уметник Ненад Богдановић. Четири броја часописа појавила су се у периоду од децембра 1984. до јуна 1986. године. Часопис садржи радове Богдановићеве међународне мреже мејл уметника. Поред уметничких прилога и текстова о мејл-арту, часопис садржи бројне позиве за учешће на међународним изложбама и пројектима. Прилози у часопису су најчешће на енглеском, а присутни су и прилози на српскохрватском, немачком, француском и јапанском језику. Након прва два броја А5 формата, трећи број је променио формат у

The mail-art magazine *Second Manifesto* was founded by the artist Nenad Bogdanović. Four issues of the magazine were published between December 1984 and June 1986. The magazine features works from Bogdanović's international network of mail artists. In addition to artistic contributions and texts on mail art, the magazine includes numerous calls for participation in international exhibitions and projects. Most contributions in the magazine are in English, but pieces in Serbo-Croatian, German, French, and Japanese also appear. After the first two issues, which appeared in A5 format, the third issue changed to A4. The

La revue de mail art *Second Manifesto* a été fondée par l'artiste Nenad Bogdanović. Quatre numéros de la revue ont été publiés entre décembre 1984 et juin 1986. La revue rassemble des œuvres issues du réseau international de mail artists de Bogdanović. Outre les contributions artistiques et les textes consacrés au mail art, elle contient de nombreux appels à participation pour des expositions et des projets internationaux. Les contributions sont le plus souvent en langue anglaise, mais la revue comprend également des textes en serbo-croate, en allemand, en français et en japonais. Après les deux premiers numéros au format A5,

A4. Последњи број, са поднасловом *Отворена писма*, садржи 39 радова сарадника спакована у жуту поштанску коверту. Часопис *Second Manifesto*, заједно са другим мејл-арт часописом Ненада Богдановића, часописом *Total*, представља уникатан документационо-излагачки центар и дискурзивни форум транснационалне, поетички разноврсне мејл-арт уметности. У оквиру часописа *Second Manifesto* деловали су Ј. Гијзенбергс, Стивен Џејмс Голд, Ули Катенштрот, Руђеро Мађи, Јарослав Супек, Иван Јелинчић Мерлин, Биргер Јеш, Добрица Кампере-лић, Бернд Лебах, Жак Маса, Клементе Падин, Лон Шпигелман, Јоан Бунуш, Марчело Диоталеви, Сесар Еспиноса, Славко Матковић, Ханс Невидал, Тибор Томан, Кит Бејтс, Box of Water, Рјосуке Коен, Гаetano Колона, Ван Ихоте Дени, Данијен Далиган, Салваторе де Роза, Марија Грација Федерико, Лик Фиренс, Пет

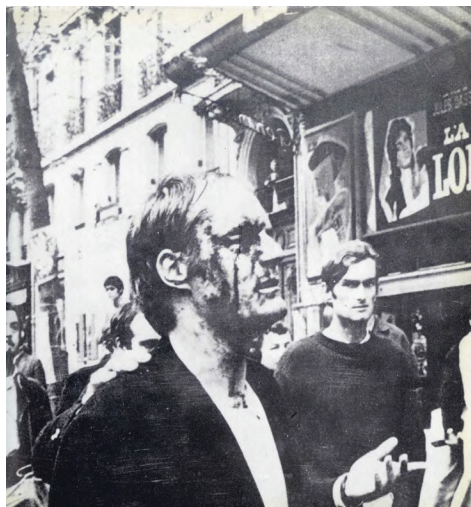
final issue, subtitled *Open Letters*, contains 39 contributions from collaborators, packaged in a yellow postal envelope. Alongside *Total*, the other mail-art magazine by Nenad Bogdanović, *Second Manifesto* represents a unique site for documentation and exhibition, as well as a discursive forum for transnational mail-art. Contributors to *Second Manifesto* included: J. Gijsenbergs, Steven James Gold, Ulli Kattenstroth, Ruggero Maggi, Jaroslav Supek, Ivan Jelinčić Merlin, Birger Jesch, Dobrica Kamperelić, Bernd Löbach, Jacques Massa, Clemente Padín, Lon Spiegelman, Ioan Bunus, Marcello Diotallevi, Cesar Espinosa, Slavko Matković, Hans Nevidal, Tibor Toman, Keith Bates, Box of Water, Ryosuke Cohen, Gaetano Colonna, Van Eechaute Danny, Daniel Daligand, Salvatore De Rosa, María Grazia Federico, Luc Fierens, Pat Fish, H. R. Fricker, Wolfgang Heinke, Crag Hill, Graf Hufen, Frieder Kerler, Mart Krist and Marc Mer, Pascal Lenoir, Mario

le troisième numéro a adopté le format A4. Le dernier numéro, sous-titré *Otvorena pisma* [Lettres ouvertes], réunit 39 œuvres de collaborateurs, conditionnées dans une enveloppe postale jaune. La revue *Second Manifesto*, avec l'autre revue de mail art de Nenad Bogdanović, *Total*, constitue un centre de documentation et d'exposition unique et un forum discursif de l'art mail transnational. Dans le cadre de *Second Manifesto* ont œuvré: J. Gijsenbergs, Steven James Gold, Ulli Kattenstroth, Ruggero Maggi, Jaroslav Supek, Ivan Jelinčić Merlin, Birger Jesch, Dobrica Kamperelić, Bernd Löbach, Jacques Massa, Clemente Padín, Lon Spiegelman, Ioan Bunus, Marcello Diotallevi, Cesar Espinosa, Slavko Matković, Hans Nevidal, Tibor Toman, Keith Bates, Box of Water, Ryosuke Cohen, Gaetano Colonna, Van Eechaute Danny, Daniel Daligand, Salvatore De Rosa, María Grazia Federico, Luc Fierens, Pat Fish, H. R. Fricker, Wolfgang Heinke,

Фиш, Х. Р. Фрикер, Волфганг Хајнке, Крег Хил, Граф Хуфен, Фридер Керлер, Март Крист и Марк Мер, Паскал Ленуар, Марио Марзидовшек, Шигери Накајама, Томомичи Нишијама, Алојз Олман, Јирген О. Олбрих, П. С. Д, Петра Ли и Хок Вај Ли, Ђовани Страда, Лисијен Сјел, Ерих Шредер, Клементе Падин, Тересинка Перейра, Данијел Планкет, Данијеле Початера, Берн Портер, Ахим Шнидер, Томаш Шулц и Франц-Јозеф Вебер.

Marzidovšek, Shigeru Nakayama, Tomomichi Nishiyama, Aloys Ohlmann, Jürgen O. Olbrich, P. C. D., Petra Lee and Hok Wai Lee, Giovanni Strada, Lucien Suel, Erich Schröder, Teresinka Pereira, Daniel Plunkett, Daniele Pocaterra, Bern Porter, Achim Schnyder, Tomasz Schulz and Franz-Josef Weber.

Crag Hill, Graf Hufen, Frieder Kerler, Mart Krist et Marc Mer, Pascal Lenoir, Mario Marzidovšek, Shigeru Nakayama, Tomomichi Nishiyama, Aloys Ohlmann, Jürgen O. Olbrich, P. C. D., Petra Lee et Hok Wai Lee, Giovanni Strada, Lucien Suel, Erich Schröder, Teresinka Pereira, Daniel Plunkett, Daniele Pocaterra, Bern Porter, Achim Schnyder, Tomasz Schulz et Franz-Josef Weber.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА О ДИГИТАЛИЗОВАНИМ ЧАСОПИСИМА И УМЕТНИЧКИМ ГРУПАМА КОЈЕ СУ ИХ ИЗРАЂИВАЛЕ/ ПУБЛИКОВАЛЕ SELECTIVE BIBLIOGRAPHY ON DIGITALIZED MAGAZINES AND THE ARTISTIC GROUPS THAT PRODUCED/PUBLISHED THEM BIBLIOGRAPHIE SÉLECTIVE SUR LES REVUES NUMÉRISÉES ET LES GROUPE D'ART QUI LES ONT CRÉÉES/PUBLIÉES

- Bogdanović, Slavko, *Divlja sloboda umetničke avangarde: Grupa KÔD u dokumentima i vremenu*, Orion art books, EU-link, Beograd, Novi Sad, 2022.
- Bogdanović, Slavko, *Inventar discernacije*, Orion art books, Beograd, 2018.
- Bogdanović, Slavko, *Šapat istorije: non-fictional story fringes*, Orion art books, EU-link, Beograd, Novi Sad, 2024.
- Веселиновић, Соња, „Часопис Рок и студентски и раднички покрети 1968. године“, *Наслеђе*, 61, 2025, 85–94.
- Vujnović, Maša, „Vojvođanski neoavangardni prostor bez granica: o vojvođanskim mejl-art časopisima: *Total i Second Manifesto*“, *Interkulturalnost*, 13, 2017, 63–68.
- Dražić, Silvia, *Novosadski tekstualizam*, Futura publikacije, Novi Sad, 2018.
- Đorđević, Dragan, *Goli život književnog jugoslovenstva: ideje konceptualne umetnosti u književnosti 1960–2010*, Službeni glasnik, Beograd, 2020.
- Kürti, Emese, *Transregional Discourses: The Bosch+Bosch Group in the Yugoslav and the Hungarian Avant-garde*, acb RESEARCHLAB, Budapest, 2016.
- Миленковић, Небојша, *Вујица Решин Туцић. Традиција авангарде*, Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад, 2011.
- Миленковић, Небојша, *Збогом, авангардо! О југословенској и новосадској уметничкој авангарди (1968–1972)*, тематски број часописа *Градац*, 225/226, 2022.

- Milenković, Nebojša, *Ich bin Künstler Slavko Matković*, Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad, 2005.
- Radovanović, Ana, *Neo-avant-garde artists' magazines in Yugoslavia 1960–1990*, Master thesis, ISIA Urbino, Italy, 2014.
- Свирчев, Жарка, „Памфлети и Рок – манифести неоавангарде у српској култури“, *Манифести у српској књижевности 20. века*, ур. С. Шеатовић и П. Тодоровић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2022, 306–322.
- Šimičić, Darko. "From Zenit to Mental Space: avant-garde, neo-avant-garde, and post-avant-garde magazines and books in Yugoslavia, 1921–1987", *Impossible Histories: historical avant-gardes, neo-avant-gardes, and postavant-gardes in Yugoslavia, 1918–1991*, eds. Miško Šuvaković, Dubravka Đurić, The MIT Press, Cambridge, 2003, 294–330.
- Ninkov-Kovačev, Olga, „Wow! – stvaralaštvo 70-ih iz vizure lista grupe Bosch+ Bosch“, *Ex Pannonia: glasnik Istorijskog arhiva Subotice*, 5/7, 2003, 75–79.
- Unterkofler, Dietmar, *Grupa 143: kritičko mišljenje na granicama konceptualne umetnosti 1975–1980. Critical Thinking at the Borders of Conceptual Art 1975–1980. Kritisches Denken an der Grenze der konzeptuellen Kunst 1975–1980*, Službeni glasnik, Beograd, 2013.
- Šuvaković, Miško, *Konceptualna umetnost*, Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad, 2007.

Издавач / Publisher / Editeur

Институт за књижевност и уметност / Institute for Literature and Arts / Institut de littérature et des arts

Београд, Краља Милана 2

www.ikum.org.rs

За издавача / Editor / Editeur responsable

др Светлана Шеатовић

Лектура и коректура / Proofreading / Relecture

Ауторски тим / Author team / Équipe d'auteurs

Дизајн и прелом / Design and Layout / Design et mise en page

Лепосава Кнежевић

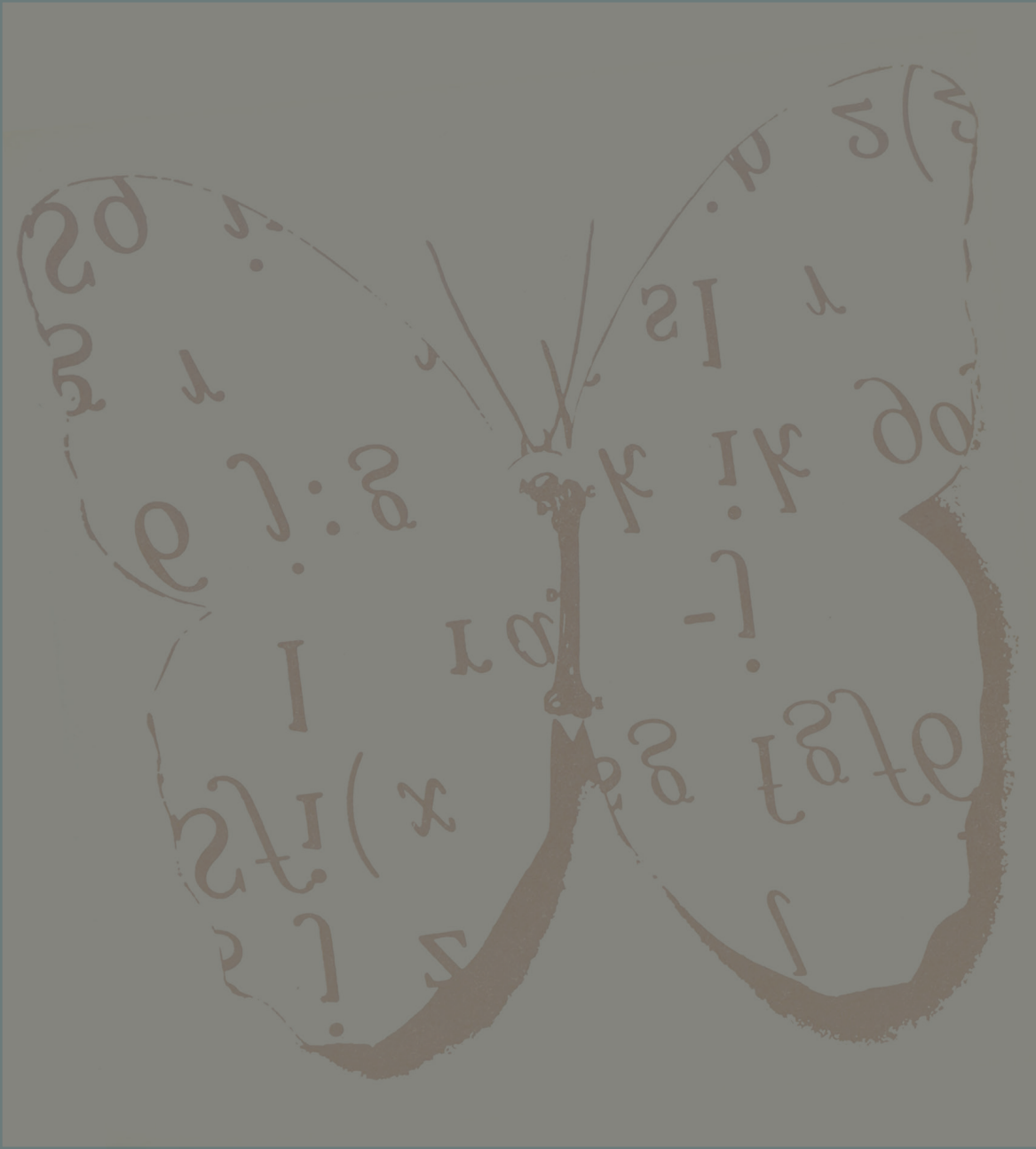
Штампа / Printing / Impression

INTCOPY, Београд

Тираж / Print run / Tirage

50

ISBN 978-86-7095-371-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

050(497.11)"19"
050:004(497.11)"19"

СВИРЧЕВ, Жарка, 1983-
Дигитална неоавангарда = Digital neo-avant-garde =
Néo avant-garde numérique : каталог дигитализованих
часописа = catalogue of digitized magazines = catalogue
des revues numérisées / уредила, edited by, rédactrice
en chef [тј. аутор] Жарка Свирчев. - Београд = Belgrade :
Институт за књижевност и уметност = Institute for
Literature and Arts = Institut de littérature et des arts,
2026 (Београд : Intcopy). - 46 стр. : илустр. ; 24 cm

Упоредо срп. текст и енгл. и франц. превод. -
"Превод на енглески Александра Петровић.
Превод на француски Емилија Љутић" --> уводна
напомена. - Тираж 50. - Селективна библиографија
о дигитализованим часописима и уметничким
групама које су их израђивале: стр. 45-46.

ISBN 978-86-7095-371-0

а) Часописи -- Србија -- 20в
б) Електронске серијске публикације -- Србија -- 20в

COBISS.SR-ID 187026441

ИНСТИТУТ ЗА
КЊИЖЕВНОСТ
И УМЕТНОСТ
INSTITUTE FOR
LITERATURE
AND ARTS
INSTITUT
DE LITTÉRATURE
ET DES ARTS

9 788670 953710